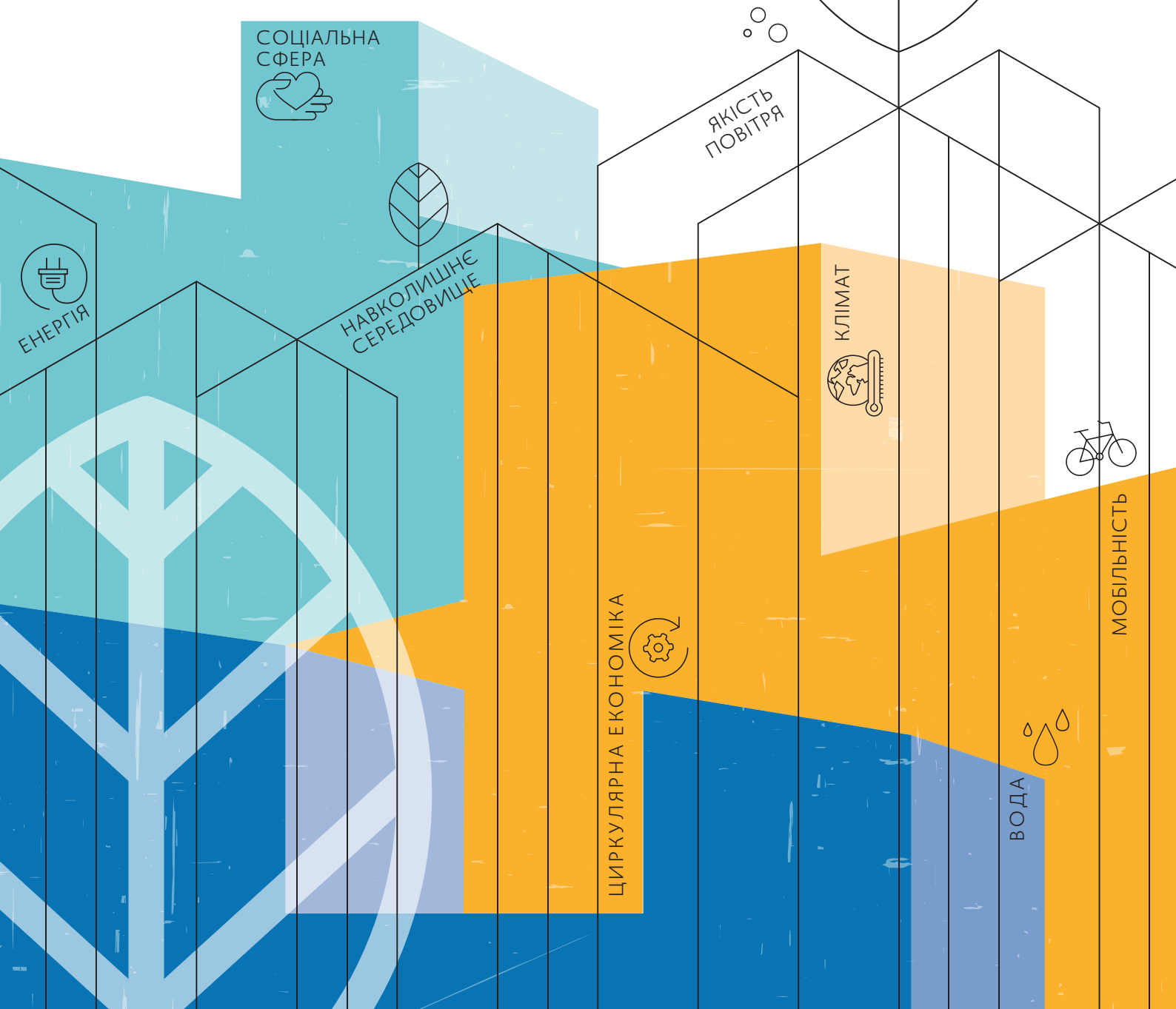

МІСТА ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ КУРС

МОЖЛИВОСТІ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

КІЛЬКА СЛІВ З НАШИХ МЕРЕЖ

Ключовим елементом Європейського зеленого курсу є міста та регіони.

Без їхньої тривалої участі у забезпеченні кліматичної нейтральності шляхом трансформації життя мільйонів європейців у містах і регіонах, у тому числі, це стосується умов проживання, споживання енергії, забезпеченість житлом, транспорту, промисловості, цей курс був би не більше ніж нездійсненною мрією. Місцеві та регіональні органи влади не тільки уможливили, але й сформували Зелений курс, і тепер є наріжним каменем його втілення в життя.

Європейський зелений курс визнає ключову роль місцевих і регіональних органів влади як:

- уповноважених за планування еколого-економічної трансформації своїх територій;
- партнерів держав-членів ЄС у розробці та здійсненні політик;
- основних джерел інформації та ресурсів, які скеровують і надають надійні поради мешканцям;
- учасників процесу декарбонізації своїх будівель і послуг, які подають приклад іншим.

Європейський зелений курс також лежить в основі дій місцевих і регіональних органів влади, надаючи їм можливість активізувати та прискорити свою роботу із забезпечення сталості, процвітання та добробуту мешканців. Ми, що є мережами, які представляють місцеві органи влади Європи, закликаємо до трансформації законодавства ЄС в національне законодавство протягом найближчих років, а також до всебічної фінансової та технічної підтримки з боку ЄС і держав-членів, що дозволить місцевим органам влади скористатися цими коштами для реалізації «зеленого переходу».

Підтримка місцевих органів влади у плануванні та реалізації Європейського зеленого курсу – єдиний спосіб побудувати кліматично-нейтральну та стійку Європу. Це створило б можливості для місцевих інвестицій у європейську промисловість, малий та середній бізнес, а також дозволило би нам ділитися перевагами такого переходу з усіма європейцями задля забезпечення справедливого майбутнього.

www.energy-cities.eu / www.eurocities.eu

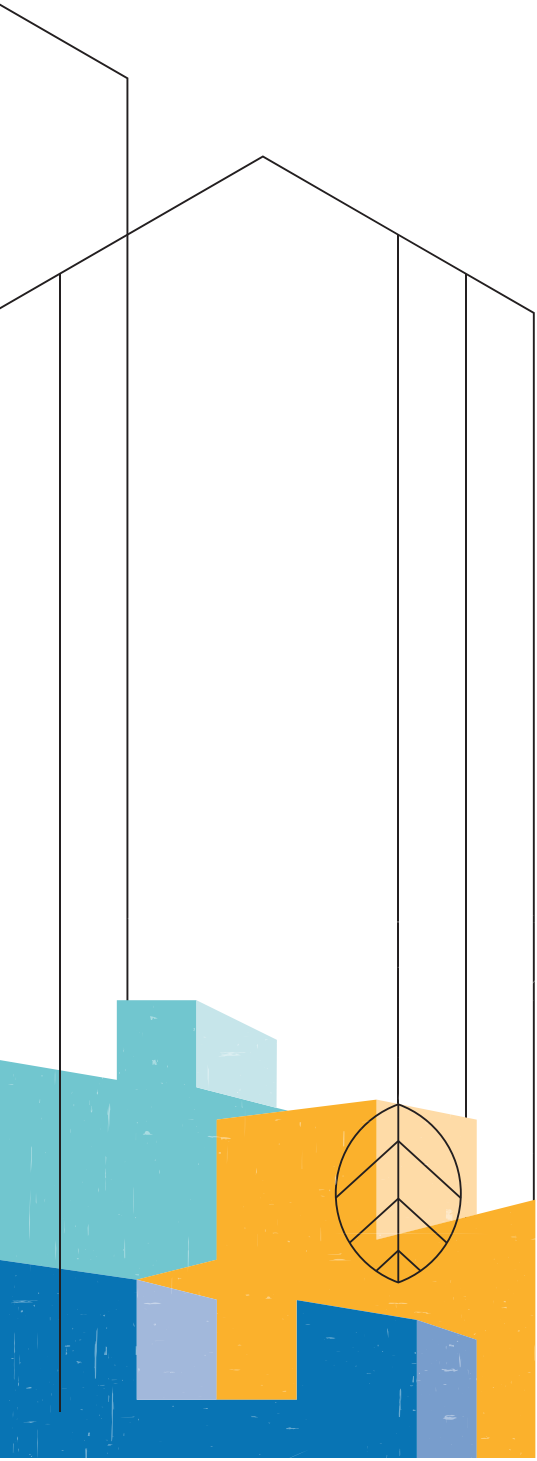
Дата публікації: березень 2024 р.

Автори: Eurocities та Energy Cities

Контактні дані: melanie.bourgeois@energy-cities.
eu eugenia.mansutti@eurocities.eu

Дизайн та ілюстрації: Onehemisphere AB,
contact@onehemisphere.se

Ілюстрації: Shutterstock

ВСТУП

Важливість ролі місцевих органів влади отримує дедалі більше визнання в законодавстві Європейського зеленого курсу. Мета цієї публікації – перелічити нові можливості і зобов'язання, а також підвищити обізнаність про ключову роль місцевих органів влади, яку вони будуть покликані відігравати в рамках Зеленого курсу.

Європейський зелений курс¹ - це амбітний план Європейської Комісії щодо досягнення кліматичної нейтральності ЄС до 2050 року відповідно до цілей Паризької угоди. Наріжним каменем Європейського зеленого курсу є Закон ЄС про клімат², який встановлює проміжну ціль - скоротити викиди парникових газів на 55% до 2030 року порівняно з 1990 роком. Ця масштабна ініціатива вимагає перегляду чинного законодавства та прийняття нових директив у таких секторах, як енергетика, клімат, охорона навколишнього середовища, мобільність, будівлі, сільське господарство та промисловість. Місцеві органи влади відіграють вирішальну роль у цих секторах через свої зобов'язання, лідерство та географічне положення.

Наприклад, в енергетичному секторі, міста покликані підвищити енергоефективність та інтегрувати відновлювані джерела енергії, про що свідчать такі директиви, як Директива про енергоефективність та Директива про відновлювані джерела енергії. Вони передбачають зобов'язання щодо зниження енергоспоживання та можливості розвитку інфраструктури громадських будівель, яка живиться, опалюється й охолоджується за рахунок відновлюваних джерел енергії.

Подібним чином Соціальний фонд щодо боротьби зі зміною клімату пропонує містам фінансову підтримку для пом'якшення соціальних наслідків політики щодо клімату, надаючи можливості для інвестицій в енергоефективне житло та сталі транспортні системи, якими користаються всі мешканці, зокрема і найбільш вразливі.

Вже була спроба прийняти більшу частину законодавства про Зелений курс, особливо в секторі енергетики, до європейських виборів у червні 2024 року. Однак у деяких сферах, таких як мобільність та якість повітря, можуть виникнути затримки. Держави-члени ЄС мають два роки на те, щоб включити вимог директив в їхнє національне законодавство, після чого розпочати процес імплементації. Тим не менш, європейське законодавство завжди залишає державам-членам ЄС певний простір для маневру із певними винятками та можливостями тлумаченнями. Тому важливо стежити за тим, як інтерпретується Зелений курс у кожній державі-члені.

ЗМІСТ

 ЕНЕРГІЯ 4	 СОЦІАЛЬНА СФЕРА 8	 КЛІМАТ 8	 НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ 9
 ЯКІСТЬ ПОВІТРЯ 10	 ВОДА 11	 ЦИРКУЛЯРНА ЕКОНОМІКА 12	 МОБІЛЬНІСТЬ 13

ЕНЕРГІЯ

Ця Директива набула чинності 10 жовтня 2023 року та повинна бути включена до національного законодавства до кінця 2025 року.

З текстом **Директиви** можна ознайомитися на вебсайті: www.eur-lex.europa.eu

Energy Cities пропонує **трекер ЄС** для відстеження стану виконання місцевих планів з теплопостачання та охолодження в 27 державах-членах ЄС. Ознайомтеся з рейтингами вашої країни та скористайтеся досвідом інших держав у впровадженні нових вимог у сфері опалення та охолодження.

ЕНЕРГІЯ

Ця директива набула чинності 20 листопада 2023 року та повинна бути включена до національного законодавства до 20 листопада 2025 року.

З текстом **Директиви** можна ознайомитися на вебсайті: www.eur-lex.europa.eu

В рамках проекту SCCALE 203050, що фінансується ЄС, було розроблено **Керівництво для муніципалітетів щодо енергетики Спільноти**.

Європейська Комісія також підготує керівництво щодо напрямків прискорення використання джерел енергії.

ДИРЕКТИВА ПРО ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

ЕНЕРГІЯ

НОВА РЕДАКЦІЯ ДИРЕКТИВИ СПРЯМОВАНА НА ПІДВИЩЕННЯ АМБІТНОСТІ ЩОДО ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО НОВИХ ОСНОВНИХ ЦІЛЕЙ ЄС ЗІ СКОРОЧЕННЯ ВИКИДІВ НА 55% ДО 2030 РОКУ. ВОНА ВСТАНОВЛЮЄ ПРИНЦИП «ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ПОНАД УСЕ» ЯК ОСНОВНИЙ ПРИНЦИП ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС.

Директива вводить **зобов'язання для державного сектора забезпечити щорічне скорочення споживання енергії на рівні 1,9%** (стаття 5).

Органи державної влади (в тому числі органи місцевого самоврядування) **зобов'язані щорічно модернізувати щонайменше 3% загальної площі** належних їм будівель з корисною площею понад 250 м² з метою їх перетворення, принаймні, на будівлі з близьким до нульового енергоспоживанням (стаття 6).

Що стосується будівель, які не належать органам державної влади, органи державної влади повинні домовлятися із власником

про поліпшення споживання енергії, наприклад, на певних тригерних етапах, таких як продовження терміну оренди.

Соціальне житло може бути звільнене від таких зобов'язань у тих випадках, коли його ремонт не є економічно нейтральним або призведе до підвищення орендної плати, що не компенсуватиметься економією енергії.

Держави-члени повинні забезпечити розроблення **муніципалітетами з населенням щонайменше 45 000 жителів місцевих планів опалення та охолодження**. Держави-члени зобов'язані надавати їм фінансову та технічну підтримку (стаття 25.6).

ДИРЕКТИВА ПРО ВІДНОВЛЮВАНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ

ДИРЕКТИВА СПРЯМОВАНА НА ЗБІЛЬШЕННЯ ЧАСТКИ ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ЕНЕРГЕТИЧНОМУ БАЛАНСІ. ВОНА ВКЛЮЧАЄ НОВУ ЦІЛЬ - 45% ДО 2030 РОКУ, ТОДІ ЯК МІНІМАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗКОВИЙ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПОКАЗНИК СКАЛАЄ 42,5% (РАНІШЕ 40%). НОВА РЕДАКЦІЯ ДИРЕКТИВИ ТАКОЖ ВИЗНАЧАЄ ЦІЛЬОВІ ПОКАЗНИКИ ДЛЯ КОНКРЕТНИХ СЕКТОРІВ. НАПРИКЛАД, ДО 2030 РОКУ ЧАСТКА ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ В БУДІВЛЯХ ПОВИННА СТАНОВИТИ ЩОНАЙМЕНШЕ 49%.

Міста та регіони повинні включати відновлювані джерела енергії у процес планування. Їм рекомендується розвивати інфраструктуру опалення та охолодження, що працює на відновлюваних джерелах енергії, консультуватися з операторами мереж і брати участь в енергетичних спільнотах та ініціативах щодо споживання виробленої ними енергії (самоспоживання) (стаття 15).

Оскільки державний сектор повинен подавати приклад, держави-члени ЄС можуть надавати третім сторонам доступ до використання дахів громадських будівель і будівель спільної власності, у тому числі місцевих і обласних, для виробництва відновлюваної енергії.

Крім того, держави-члени ЄС повинні скласти плани розвитку відновлюваних джерел енергії до 21 лютого 2026 року та визначити «напрямки для прискорення використання відновлюваних джерел енергії» в координації з органами місцевого та регіонального рівня (стаття 15б).

Важливо також зазначити, що з 21 лютого 2024 року все планування, будівництво та експлуатація установок щодо виробництва енергії з відновлюваних джерел, а також підключення таких установок до мережі вважатимуться такими, що мають «переважаючий суспільний інтерес» (стаття 16).

ДИРЕКТИВА ПРО ЕНЕРГЕТИЧНЕ ФУНКЦІОНУВАННЯ БУДІВЕЛЬ

ЕНЕРГІЯ

НА ЧАСТКУ БУДІВЕЛЬ ПРИПАДАЄ ПОНАД ТРЕТИНИ ВИКИДІВ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ У ЄС. ЦЯ ДИРЕКТИВА МАЄ ПІДВИЩИТИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ БУДІВЕЛЬ І ЗМЕНШИТИ ВИКИДИ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ У СЕКТОРІ БУДІВЕЛЬ НА 60% ДО 2030 РОКУ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ НУЛЬОВОГО РІВНЯ ВИКИДІВ У ЖИТЛОВОМУ ФОНДІ ДО 2050 РОКУ. МЕТА ПЕРЕГЛЯДУ ЦЬОЇ ДИРЕКТИВИ ПОЛЯГАЛА У ЗБІЛЬШЕННІ ТЕМПІВ РЕКОНСТРУКЦІЇ, СПРИЯННІ ЦІЛЬОВИМ ІНВЕСТИЦІЯМ У СЕКТОР І ЗАПРОВАДЖЕННІ ЗАХОДІВ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БІДНОСТІ.

Угода між Парламентом і Радою була досягнута 7 грудня 2023 року. Ця угода повинна бути затверджена обома установами в березні 2024 року та включена до національного законодавства через два роки після її офіційного прийняття.

Директива буде доступна на вебсайті: www.eur-lex.europa.eu.

З попередньо узгодженою версією можна [ознайомитися тут](#).

Європейська Комісія надасть вказівки щодо створення «єдиного вікна».

На вебсайті Energy Cities можна ознайомитися з **Керівництвом** зі створення «єдиного вікна» у вашому місті, розробленим у рамках проекту «Впроваджуємо інновації», що фінансується ЄС.

Документ про **соціальні тенденції в містах** доступний на вебсайті організації Eurocities.

Eurocities підготувала **звіт про житло та бездомність**.

Eurocities підготувала рекомендації щодо **«Поліпшення будівель у кліматично нейтральних містах»**.

Держави-члени повинні розробити національні плани реконструкції будівель для скорочення споживання енергії в житлових будинках на 16% до 2030 року та на 20-22% до 2035 року, 55% з яких мають бути досягнуті за рахунок реконструкції будівель з найгіршими експлуатаційними характеристиками. Вони також повинні визначити напрямок для реконструкції нежитлових будівель, яка враховує, де пріоритетність модернізації не є обов'язковою. Ці **плани повинні розроблятися в консультації з місцевими органами влади** та включати цільові показники на 2030, 2040 і 2050 роки.

Вони мають супроводжуватися планом усунення перешкод на шляху фінансування та залучення робочої сили (стаття 3).

Держави-члени ЄС матимуть можливість звільнити від цих зобов'язань певні категорії житлових і нежитлових будівель, у тому числі історичні будівлі або будинки відпочинку.

З 2028 року всі нові громадські будівлі, а з 2030 року всі новобудови повинні будуть бути побудовані з нульовим споживанням енергії (що включає вимогу про відсутність використання викопного палива) (стаття 7).

З 1 січня 2025 року буде заборонено субсидії на встановлення автономних котлів, що працюють на викопному паливі, у зв'язку з чим держави-члени повинні будуть розробити заходи з поетапної відмови від використання викопного палива в системах опалення та охолодження з метою **повної відмови від таких котлів до 2040 року**.

Крім того, починаючи з 2030 року, держави-члени ЄС повинні включати розрахунковий коефіцієнт **потенціалу глобального потепління протягом життєвого циклу (ПГП)** до сертифікату про енергетичне функціонування для всіх нових будівель. Цей коефіцієнт розраховується з урахуванням викидів парникових газів, пов'язаних із

виробництвом будівельних матеріалів і прямих та непрямих викидів на стадії експлуатації та виражається в кг CO₂екв./м² (стаття 7 та додаток III).

Одним з основних заходів (де це можливо) є **обладнання дахів громадських будівель сонячними панелями в існуючих будівлях** площею понад 2000 м² починаючи з 2028 року, до 2029 року в будівлях площею понад 750 м² і до 2031 року в будівлях площею понад 250 м². До того ж, з 2028 року це стане обов'язковим для існуючих нежитлових будівель де буде проводитися реновація, що вимагають дозволу (стаття 9).

Стаття 12 вводить **нові вимоги до інфраструктури в будівлях для забезпечення сталої мобільності**:

До 2028 року усі нежитлові будівлі з наявністю більше двадцяти паркомісць повинні бути обладнані щонайменше одним пунктом електричної підзарядки на кожні десять паркомісць.

До 1 січня 2033 року в будівлях, які перебувають у власності або в оренді органів державної влади, кожне друге паркомісце повинно мати інфраструктуру для можливого під'єднання до електричної підзарядки.

Паркомісцями для велосипедів мають бути забезпечені щонайменше 15% мешканців будівлі. Сюди входять місця для велосипедів великих габаритів (наприклад, вантажних велосипедів).

Згідно з цією Директивою мають бути створені консультаційні центри **«єдині вікна» щодо підвищення енергоефективності будівель**, орієнтовані на всіх учасників процесу реконструкції будівель, на кожні 80 000 жителів або, принаймні, по одному на регіон (стаття 15).

Відповідно до Директиви держави-члени повинні підтримувати **навчання місцевих органів влади**. Це буде дуже важливо для забезпечення спроможності місцевих органів влади впроваджувати усі нові заходи, що пропонуються ЄС.

ДИРЕКТИВА ПРО СТРУКТУРУ РИНКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

ЄС ПРАГНЕ ПОБУДУВАТИ ЕНЕРГЕТИЧНУ СИСТЕМУ, ЗАСНОВАНУ НА ВИКОРИСТАННІ ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ, ЯКА ДОЗВОЛИТЬ СКОРОТИТИ ВИДАТКИ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ, ПОЛІПШИТИ ЗАХИСТ СПОЖИВАЧІВ (У ТОМУ ЧИСЛІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ) ТА ПІДВИЩИТИ СТАЛІСТЬ ТАРИФІВ.

Очікується, що текст, узгоджений в ході міжвідомчих переговорів (у рамках трилогу) у грудні 2023 року, буде прийнятий на пленарному голосуванні в Європарламенті в березні 2024 року.

Він буде включений до національного законодавства через два роки після офіційного прийняття.

Текст директиви буде доступний на вебсайті: www.eur-lex.europa.eu. З попередньо узгодженою версією можна **ознайомитися тут.**

Для отримання більш детальної інформації стосовно Угоди про купівлю електроенергії ознайомтеся з **короткою інформацією** на вебсайті Energy Cities.

Директива передбачає можливість для місцевих органів державної влади інвестувати в спільне використання енергії (самоспоживання) з іншими споживачами, такими як домогосподарства або малі та середні підприємства, в обмеженій географічній зоні. Для цього необхідно призначити організатора спільного використання енергії; яким може бути місцевий орган державної влади (стаття 15). Держави-члени повинні подбати про те, щоб проекти спільного використання енергії, що належать органам державної влади, забезпечували вразливим або енергетично бідним споживачам чи громадянам (в середньому щонайменше 10% від загального обсягу енергії) доступ до спільної електроенергії.

Вона також зобов'язує (стаття 50 (4а) операторів європейських систем передачі (ОСП) надавати чітку та прозору інформацію про пропускну здатність, доступну для нових підключень, та інформувати користувачів про стан розгляду їх

запитів. Крім того, ОСП/ОСР повинні співпрацювати у питаннях публікації інформації про пропускну здатність і можливість нових підключень (стаття 53(3)). Такий підхід має задовольнити потреби муніципалітетів у більшій прозорості відносин з операторами систем розподілу (ОСР).

Директива встановлює два типи контрактів: Угоди про купівлю електроенергії (PPAs - стаття 2(77) і стаття 19а) та контракти на різницю цін (CfDs - стаття 2(76) і стаття 19b) для підтримки нових установок для виробництва енергії з відновлюваних джерел. Такі контракти сприяли б розвитку перспективних ринків і відновлюваних джерел енергії, забезпечуючи безпеку інвесторам, але обмежуючи прибуток за рахунок його перерозподілу серед кінцевих споживачів. Директива передбачає можливість державної підтримки нових атомних установок за допомогою CfDs і вже існуючих вугільних електростанцій у межах «уже затверджених механізмів створення потужностей» і за умови їх «належного обґрунтування».

ПАКЕТ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ ЩОДО РИНКУ ГАЗУ (ДИРЕКТИВА ТА РЕГЛАМЕНТ)

ЕНЕРГІЯ

ОСНОВНА МЕТА ДИРЕКТИВИ ТА РЕГЛАМЕНТУ ПОЛЯГАЄ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ МОЖЛИВОСТІ ТА ПОЛЕГШЕННІ ПЕРЕХОДУ ШЛЯХОМ СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ЗРОСТАННЯ РИНКУ ВОДНЮ ТА ЕФЕКТИВНОГО РИНКУ ГАЗУ, В ТОМУ ЧИСЛІ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ. ВОНА ТАКОЖ ЗАКЛАДАЄ ПЕВНУ ПРАВОВУ ОСНОВУ ДЛЯ ДЕКАРБОНІЗАЦІЇ РИНКУ ГАЗУ. У ДИРЕКТИВІ, ЩО ВХОДИТЬ ДО СКЛАДУ ПАКЕТУ, ЗГАДУЄТЬСЯ ЗДЕБІЛЬШОГО МІСЦЕВИЙ РИНОК.

Голосування щодо прийняття остаточної версії пакету в Європарламенті заплановано на квітень 2024 року. Після прийняття переглянутий пакет буде доступний на вебсайті: www.eur-lex.europa.eu. Уже доступні попередньо узгоджені версії [Директиви](#) та [Регламенту](#).

Ця Директива набуває чинності на двадцятий день після її опублікування в Офіційному журналі Європейського Союзу (стаття 89).

Оператори газотранспортних систем і мереж передачі водню зобов'язані регулярно надавати **десятирічний план розвитку мережі**. В ході цього процесу необхідно консультиватися з відповідними операторами систем розподілу газу, водню, електроенергії та тепла, в тому числі з тими, що належать й управляються ними місцевим органам влади (стаття 51).

Оператори мереж розподілу водню та мереж розподілу газу повинні враховувати місцеві плани теплопостачання та охолодження, розроблені місцевими органами влади відповідно до статті 25.6 Директиви про енергоефективність, під час розробки плану розвитку мережі розподілу водню (стаття 52) та планів виведення з експлуатації мережі природного газу (стаття 52б).

У процесі розробки цих планів необхідно також консультиватися з іншими операторами з розподілу електроенергії та тепла.

Плани розвитку мереж розподілу водню повинні включати оцінку існуючих і потенційних майбутніх потреб кінцевих споживачів, яких важко декарбонізувати, й оцінку варіантів перепрофілювання трубопроводів природного газу. Вони мають надаватися кожні чотири роки.

Оператори мереж розподілу газу (в тому числі муніципальної власності) повинні розробити Плани виведення мереж природного газу з експлуатації на випадок зниження попиту на газ. У них мають бути визначені необхідні зміни в інфраструктурі та пріоритетність рішень, які відповідають потребам і не потребують нових інвестицій в інфраструктуру. Ці плани повинні оновлюватися щонайменше раз на чотири роки й охоплювати десятирічний період. Оператори систем розподілу, що обслуговують менше 45 000 підключених абонентів, можуть бути звільнені від розробки таких планів (стаття 52б).

СОЦІАЛЬНА
СФЕРА

СОЦІАЛЬНИЙ ФОНД ЩОДО БОРОТЬБИ ЗІ ЗМІНОЮ КЛІМАТУ

СОЦІАЛЬНА
СФЕРА

ЦЕЙ РЕГЛАМЕНТ ЗАСНОВУЄ СОЦІАЛЬНИЙ ФОНД ЩОДО БОРОТЬБИ ЗІ ЗМІНОЮ КЛІМАТУ (ДАЛІ – «ФОНД») НА ПЕРІОД З 2026 ПО 2032 РОКИ. ФОНД НАДАЄ ФІНАНСОВУ ПІДТРИМКУ ДЕРЖАВАМ-ЧЛЕНАМ ЄС (ЗА ДОПОМОГОЮ ПОПЕРЕДНЬО ВИЗНАЧЕНИХ ФІНАНСОВИХ АСИГНУВАНЬ) ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ ТА ІНВЕСТИЦІЙ, ВКЛЮЧЕНИХ ДО ЇХНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЛАНІВ ЩОДО БОРОТЬБИ ЗІ ЗМІНОЮ КЛІМАТУ («ПЛАНІ»).

Цей Регламент набув чинності одразу після голосування у травні 2023 року, але застосовуватиметься з 30 червня 2024 року.

Держави-члени повинні надати свій Соціальний план щодо боротьби зі зміною клімату до червня 2025 року.

З **Регламентом** можна ознайомитися на вебсайті: www.eur-lex.europa.eu.

Кожна держава-член має розробити Соціальний план щодо боротьби зі зміною клімату та подати його до Комісії ЄС до червня 2025 року. Як і у випадку з планами відновлення та стійкості, вони будуть оцінюватися й обговорюватися в ході послідовного процесу з державами-членами.

Ці плани повинні містити заходи та інвестиції, спрямовані, зокрема, на пом'якшення наслідків нової системи торгівлі квотами на викиди, що пропонується для будівель і автомобільного транспорту, скорочення енергетичної бідності серед вразливих домогосподарств, користувачів транспорту та малих підприємств. Прийнятні заходи та інвестиції включають пряму підтримку вразливих домогосподарств, реконструкцію будівель та енергоефективне житло, доступні енергоефективні системи, в тому числі електрифікацію систем опалення

та охолодження з відновлюваних джерел, стимулювання активного споживання (через енергетичні кооперативи, спільне використання енергії тощо), мобільність і транспорт з нульовим і низьким рівнем викидів, а також освітні та інформаційно-роз'яснювальні кампанії у сфері енергоефективності.

Стаття 5 Регламенту зобов'язує держави-члени проводити громадські консультації з місцевими органами влади (оскільки вони є однією з багатьох згаданих зацікавлених сторін). Соціальний план щодо боротьби зі зміною клімату повинен містити короткий опис того яким чином в плані відображено зворотній зв'язок від зацікавлених сторін.

Цей фонд фінансується ETS і може надати містам можливість для здійснення власних інвестицій у забезпечення справедливого переходу.

КЛІМАТ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КЛІМАТИЧНИЙ ПАКТ

КЛІМАТ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КЛІМАТИЧНИЙ ПАКТ – ЦЕ РУХ ЛЮДЕЙ, ОБ'ЄДНАНИХ ПРАГНЕННЯМ ДО КЛІМАТИЧНОЇ НЕЙТРАЛЬНОСТІ. ВІН ВІДКРИТИЙ ДЛЯ ВСІХ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, А ТАКОЖ ДЛЯ АСОЦІАЦІЙ ЧИ МІСТ.

Для отримання більш детальної інформації про Кліматичний пакт відвідайте вебсайт: www.climate-pact.europa.eu

Міста можуть брати участь у Європейському кліматичному пакті, приєднуючись до нього як члени разом з іншими партнерами, такими як зацікавлені громадяни або організації по всій Європі. Кліматичний пакт пропонує

ресурси для вивчення питань зміни клімату, розробки та впровадження колективних кліматичних рішень, а також місцеві практики.

Політики та місцеві лідери, наприклад, мери, можуть стати амбасадорами Кліматичного пакту.

НАВКОЛИШНЄ
СЕРЕДОВИЩЕ

ЗАКОН ЄС ЩОДО ВІДНОВЛЕННЯ ПРИРОДИ

НАВКОЛИШНЄ
СЕРЕДОВИЩЕ

ЗАКОН МАЄ ВСЕОСЯЖНУ МЕТУ ДОВГОСТРОКОВОГО ВІДНОВЛЕННЯ ПРИРОДИ В СУХОПУТНИХ І МОРСЬКИХ РАЙОНАХ ЄС З ОБОВ'ЯЗКОВИМИ ЦІЛЯМИ ВІДНОВЛЕННЯ КОНКРЕТНИХ СЕРЕДОВИЩ ІСНУВАННЯ ТА ВИДІВ. ЦІ ЗАХОДИ ПОВИННІ ОХОПИТИ ЩОНАЙМЕНШЕ 20% СУХОПУТНИХ І МОРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ЄС ДО 2030 РОКУ І, В КІНЦЕВОМУ РАХУНКУ, ВСІ ЕКОСИСТЕМИ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ ВІДНОВЛЕННЯ ДО 2050 РОКУ. ЦЕ БУДЕ ПЕРШИЙ ЗАКОН, СПРЯМОВАНИЙ КОНКРЕТНО НА ВІДНОВЛЕННЯ ПРИРОДИ В ДЕРЖАВАХ - ЧЛЕНАХ ЄС.

Закон був прийнятий у ході голосування на пленарному засіданні Європарламенту 27 лютого 2024 року. Далі цей документ буде переданий

Раді для офіційного затвердження (дата поки не призначена).

Із законом можна буде ознайомитися на вебсайті: www.eur-lex.europa.eu. Попередньо узгоджена версія вже доступна [тут](#).

З [реакцією](#) Eurocities на пропозицію відновити природу можна ознайомитися на вебсайті організації.

Держави-члени ЄС зобов'язуються забезпечити **відсутність чистих втрат загальної площі зелених насаджень і деревного покриву в містах до 2030 року** (можливо, за винятком районів міської екосистеми, в яких частка міських зелених насаджень в містах і міських агломераціях перевищує 45%, а частка деревного покриву 10%). Після 2030 року вони повинні забезпечити збільшення площі як міських зелених насаджень, так і деревного покриву (стаття 6).

Держави-члени поставили перед собою мету **до 2030 року перетворити щонайменше 25 000 км річок ЄС в річки з вільною течією**. Для досягнення цієї мети вони зобов'язані скласти перелік штучних бар'єрів, що перешкоджають з'єднанню поверхневих вод, які необхідно усунути (стаття 7).

У попередньо досягнутій угоді ставиться мета **зупинити скорочення популяції запилювачів не пізніше 2030 року** та домогтися її збільшення (стаття 8).

Стаття 10 (а) про висадку 3 мільярдів додаткових дерев: під час виконання статей 4, 6, 7, 8, 9 і 10 держави-члени ЄС **повинні прагнути** зробити внесок у виконання зобов'язань щодо висадки щонайменше трьох мільярдів дерев по всій Європі до 2030 року.

У статті 11 про національні плани відновлення зазначено, що держави-члени ЄС повинні визначити та картографувати райони міської екосистеми, зазначені в статті 6, для всіх своїх міст і передмість. Вони можуть об'єднати райони міської екосистеми двох або більше сусідніх міст і передмість в одну міську екосистему, спільну для цих міст і передмість. Відповідно до статті 11.3 держави-члени повинні встановити задовільний рівень зелених насаджень і деревного покриву, передбачений у статті 6, не пізніше 2030 року.

ДИРЕКТИВА ЄС ЩОДО МОНІТОРИНГУ ҐРУНТІВ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЇХНЬОЇ СТІЙКОСТІ

НАВКОЛИШНЄ
СЕРЕДОВИЩЕ

НОВА ДИРЕКТИВА СПРЯМОВАНА НА ЗАХИСТ І ВІДНОВЛЕННЯ ҐРУНТІВ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ. ВОНА ПОКЛИКАНА БОРОТИСЯ З КЛЮЧОВИМИ ЗАГРОЗАМИ ПОВ'ЯЗАНИМИ З ҐРУНТАМИ В ЄС, ТАКИМИ ЯК ЕРОЗІЯ, ПОВЕНІ ТА ЗСУВИ, ВТРАТА ОРГАНІЧНОЇ РЕЧОВИНИ В ҐРУНТІ, ЗАСОЛЕННЯ, ЗАБРУДНЕННЯ, УЩІЛЬНЕННЯ, ПОКРИТТЯ ҐРУНТУ ШТУЧНИМИ МАТЕРІАЛАМИ, А ТАКОЖ ВТРАТА БІОРІЗНОМАНІТТЯ ҐРУНТІВ. ДИРЕКТИВА ЗАКЛАДАЄ ОСНОВУ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ТА ПРОСИТЬ ДЕРЖАВИ-ЧЛЕНИ ЄС ВИЯВЛЯТИ ПОТЕНЦІЙНО ЗАБРУДНЕНІ ДІЛЯНКИ ТА ВЖИВАТИ ВІДПОВІДНИХ ЗАХОДІВ.

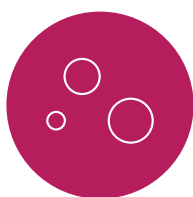
Ця Директива не буде прийнята до закінчення терміну дії цього мандата.

Держави-члени ЄС повинні призначити на відповідному рівні **компетентні органи, які відповідатимуть** за виконання заходів, викладених у цій Директиві. Держави-члени ЄС мають призначити по одному компетентному органу для кожної ґрунтової зони, визначеної відповідно до статті 4 (статей 4 і 5 пропозиції Комісії).

Держави-члени ЄС повинні створити систему **моніторингу та відстежувати стан ґрунту та землекористування для**

кожної ґрунтової зони, в тому числі конкретні показники стану ґрунту, показники землекористування та покриття ґрунту штучними матеріалами (стаття 6 пропозиції Комісії).

Держави-члени повинні оцінити стан ґрунтів у всіх своїх ґрунтових зонах на основі зібраних даних, а також вплив вилучення земель та покриття ґрунту штучними матеріалами на втрату екосистемних послуг (стаття 9 пропозиції Комісії).

ЯКІСТЬ
ПОВІТРЯ

ДИРЕКТИВА ЄС ЩОДО ЯКОСТІ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

ЯКІСТЬ
ПОВІТРЯ

НОВА ДИРЕКТИВА ЩОДО ЯКОСТІ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ПЕРЕБУВАЄ НА СТАДІЇ ПЕРЕГЛЯДУ З МЕТОЮ ПРИВЕДЕННЯ ЦІЛЕЙ ЄС ЩОДО ЯКОСТІ ПОВІТРЯ У ВІДПОВІДНІСТЬ З ОСТАННІМИ НАУКОВИМИ ДОСЯГНЕННЯМИ, ОСОБЛИВО З ОСТАННІМИ РЕКОМЕНДАЦІЯМИ ЩОДО РІВНЯ ЗАХИСТУ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ТА БІОРІЗНОМАНІТТЯ. ПЕРЕГЛЯД ВКЛЮЧАЄ НОВИЙ ПЕРЕЛІК ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ РЕГУЛЮВАННЮ, БІЛЬШ ЗОБОВ'ЯЗУЮЧИ ЦІЛІ ЩОДО ЯКОСТІ ПОВІТРЯ, ЗБІЛЬШЕННЯ ДОСТУПУ ГРОМАДЯН І НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ДО ПРАВОСУДДЯ, А ТАКОЖ ОНОВЛЕНІ ВИМОГИ ДО МОНІТОРИНГУ ТА МОДЕЛЮВАННЯ З МЕТОЮ БІЛЬШ ЕФЕКТИВНОГО ВІДСТЕЖЕННЯ ЗАБРУДНЕННЯ ПОВІТРЯ В МІСТАХ.

Тривають переговори в рамках трилогу. Після досягнення домовленості можна чекати на включення Директиви до національного законодавства до 2026 року.

З **рекомендаціями** Eurocities стосовно пропозиції про перегляд Директиви щодо якості атмосферного повітря можна ознайомитися на вебсайті організації.

Нижче наведені деякі з найважливіших заходів, що впливають з пропозиції Комісії:

Нові цілі ЄС щодо якості повітря передбачають необхідність оновлення планів із забезпечення якості повітря в містах і регіонах, які мають відповідати вимогам нових цілей.

Також пропонуються нові заходи щодо зменшення забруднення повітря

в містах, спрямовані на зменшення впливу певних забруднювачів в міських районах (стаття 19 та додаток VIII Б. 2 А-д).

Мешканці та НУО також отримають більше юридичних підстав для оскарження планів підвищення якості повітря, що також може спричинити збільшення судових справ у цій галузі (глава VII).

ВОДА

ДИРЕКТИВА ЩОДО ОЧИЩЕННЯ МІСЬКИХ СТІЧНИХ ВОД

ВОДА

ЧИННИЙ ДИРЕКТИВІ ЄС З ОЧИЩЕННЯ МІСЬКИХ СТІЧНИХ ВОД ВЖЕ ПОНАД 30 РОКІВ. З МОМЕНТУ ЇЇ ПРИЙНЯТТЯ В 1991 РОЦІ ЯКІСТЬ ЄВРОПЕЙСЬКИХ РІЧОК, ОЗЕР І МОРІВ ПОКРАЩИЛАСЯ. ПРОТЕ ІСНУЮЧЕ ЗАБРУДНЕННЯ, ЩО НЕ ПІДПАДАЄ ПІД ДІЮ ЧИННИХ ДИРЕКТИВ ВСЕ ЩЕ ПОТРЕБУЄ РЕАГУВАННЯ. ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ЦІЄЇ ПРОБЛЕМИ КОМІСІЯ ЗАПРОПОНУВАЛА ВНЕСТИ ЗМІНИ ДО ДИРЕКТИВИ.

29 січня 2024 року учасники переговорів Ради Європи та Європарламенту досягли попередньої політичної домовленості стосовно пропозиції переглянути Директиву щодо очищення міських стічних вод.

Ця домовленість все ще має бути схвалена обома законодавчими-співавторами.

Передбачено, що Директива набуде чинності через 20 днів після її опублікування в Офіційному журналі.

Із **заявою** Eurocities можна ознайомитися на вебсайті організації.

Згідно з новою Директивою сектор очищення міських стічних вод може зіграти вирішальну роль у суттєвому скороченні викидів парникових газів і допомогти ЄС досягти своєї мети щодо кліматичної нейтральності. Директива ввела цільовий показник енергетичної нейтральності, що означає, що **до 2045 року міські очисні споруди повинні будуть виробляти енергію з відновлюваних джерел** (стаття 11 нової пропозиції про енергетичну нейтральність міських очисних споруд).

Вона також поширила **зобов'язання щодо застосування вторинного очищення** (тобто видалення біорозкладних органічних речовин) міських стічних вод перед їх скиданням у навколишнє середовище для всіх агломерацій з кількістю жителів у 1000 осіб або більше до 2035 року (стаття 6 пропозиції Комісії).

Законодавці-співавтори також погодили порогові значення та терміни проведення **третинної обробки до 2039 року** (тобто видалення азоту та фосфору) та **четвертинної обробки до 2045 року** (видалення широкого спектру мікрозабруднювачів) на більших підприємствах, що обслуговують більше 150 000 мешканців.

Зобов'язання щодо третинного та четвертинного очищення до 2045 року також застосовуватимуться до невеликих агломерацій з кількістю мешканців від 10 000 осіб в районах, що відповідають певним критеріям, заснованим на оцінці ризику (статті 7 та 8 (нової) пропозиції Комісії).

Для покриття додаткових витрат, пов'язаних із четвертинним очищенням, і відповідно до принципу «платить забруднювач», виробники **фармацевтичних і косметичних засобів, що забруднюють стічні води, будуть покривати щонайменше 80% витрат на це додаткове очищення** в рамках програми розширеної відповідальності виробника (EPR) (стаття 10 нової пропозиції про розширену відповідальність виробника).

ЦИРКУЛЯРНА ЕКОНОМІКА

ДИРЕКТИВА ПРО ПАКУВАННЯ ТА ВІДХОДИ ПАКУВАННЯ

ЦИРКУЛЯРНА
ЕКОНОМІКА

НОВИЙ РЕГЛАМЕНТ ПРО ПАКУВАННЯ ТА ВІДХОДИ ПАКУВАННЯ, ЯКИЙ Є ПЕРЕГЛЯДОМ ПОПЕРЕДНЬОЇ ДИРЕКТИВИ, ВСТАНОВЛЮЄ ЦІЛЬОВІ ПОКАЗНИКИ ЩОДО СКОРОЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ВТОРИННОЇ ПЕРЕРОБКИ ПАКУВАННЯ, ЯКІ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ПЕВНІ РІВНІ ПРИДАТНОСТІ ДЛЯ ВТОРИННОЇ ПЕРЕРОБКИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПЕРЕРОБЛЕНИХ МАТЕРІАЛІВ У НОВОМУ ПАКУВАННІ.

Поточні переговори в рамках трилогу розпочалися 5 лютого 2024 року.

Співавтори законопроекту узгодили деякі положення, але найбільш чутливі питання ще належить обговорити.

Бельгійське головування впевнене, що зможе досягти домовленості до виборів в ЄС.

Ви можете ознайомитися з позицією Eurocities щодо Директиви про пакування та відходи пакування.

Міста є дуже важливими зацікавленими сторонами для досягнення цілей, встановлених Регламентом, оскільки відповідають за розробку схем збору відходів пакування. Для забезпечення пакування відповідно до встановлених у Регламенті критеріїв вони також можуть використовувати через закупівлі.

Зміст Директиви буде оновлено після досягнення угоди в рамках трилогу.

РАМКОВА ДИРЕКТИВА ПРО ВІДХОДИ

ЦИРКУЛЯРНА
ЕКОНОМІКА

ПЕРЕГЛЯД РАМКОВОЇ ДИРЕКТИВИ ПРО ВІДХОДИ СТОСУЄТЬСЯ ТЕКСТИЛЮ І ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СТАЛОСТІ ЦИХ ДВОХ СЕКТОРІВ. ПРОПОЗИЦІЯ ПОКЛИКАНА ЗАБЕЗПЕЧИТИ ЦИРКУЛЯРНЕ ТА СТАЛЕ ПОВОДЖЕННЯ З ТЕКСТИЛЬНИМИ ВІДХОДАМИ ВІДПОВІДНО ДО КОНЦЕПЦІЇ СТРАТЕГІЇ ЄС ЩОДО СТАЛОГО ТА ЦИРКУЛЯРНОГО ПОВОДЖЕННЯ З ТЕКСТИЛЬНИМИ ВІДХОДАМИ.

Пленарне голосування Комітету з питань навколишнього середовища в Європарламенті заплановано на березень.

Бельгійське головування націлене на досягнення домовленості з державами-членами до закінчення терміну своїх повноважень у червні 2024 року.

Обговорення в рамках трилогу може розпочатися до виборів в ЄС у 2024 році, але відновиться з новим складом Європарламенту.

Комісія запропонувала обов'язкові та стандартизовані системи розширеної відповідальності виробників (EPR) для текстилю в усіх державах - членах ЄС. Виробники будуть нести витрати, пов'язані з утилізацією відходів текстилю (держави-члени ЄС будуть зобов'язані забезпечити роздільний збір відходів текстилю окремо до 1 січня 2025 року), при цьому витрати розраховуватимуться, виходячи з екологічних характеристик самого текстилю.

Паралельно Комісія запропонувала державам-членам ЄС скоротити на 10% кількість харчових відходів при переробці та виробництві, та на 30% в роздрібній торгівлі та в сфері споживання (ресторани, служби громадського харчування та домашнє господарства) в розрахунку на мешканця до 2030 року.

Зміст Директиви буде оновлено після досягнення угоди в рамках трилогу.

РЕГЛАМЕНТ ЩОДО БУДІВЕЛЬНОЇ ПРОДУКЦІЇ (CPR) (2022)

ЦИРКУЛЯРНА
ЕКОНОМІКА

30 БЕРЕЗНЯ 2022 РОКУ ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ ПРИЙНЯЛА ПРОПОЗИЦІЮ ЩОДО РЕГЛАМЕНТУ, ЯКИЙ ВСТАНОВЛЮЄ УЗГОДЖЕНІ УМОВИ ЗБУТУ БУДІВЕЛЬНОЇ ПРОДУКЦІЇ. ЦЕ БУЛО ЧАСТИНОЮ ПАКЕТУ ПРОПОЗИЦІЙ, СПРЯМОВАНИХ НА ТЕ, ЩОБ ЗРОБИТИ ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТІ ПРОДУКТИ НОРМОЮ В ЄС, ПОСИЛИТИ ЦИРКУЛЯРНІ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ТА РОЗШИРИТИ МОЖЛИВОСТІ СПОЖИВАЧІВ ДЛЯ «ЗЕЛЕНОГО» ПЕРЕХОДУ.

У грудні 2023 року Рада та Парламент досягли попередньої домовленості щодо CPR. Вона все ще має бути схвалена обома інститутами.

Регламенти не потрібно включати до національного законодавства. Для реалізації цих заходів знадобиться від 12 до 20 місяців.

Спочатку буде період переходу від колишньої правової бази до нової, який триватиме 15 років з дати набрання новим Регламентом чинності (до 2039 року).

На вебсайті Eurocities можна знайти історії міст, що працюють над **зниженням, повторним використанням і переробкою відходів для будівництва нових об'єктів.**

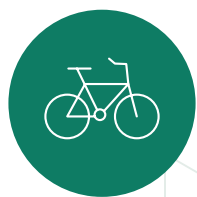
Новий Регламент ЄС щодо будівельної продукції (CPR) впливає на місцеві органи влади, через забезпечення їм доступу до достовірної інформації про характеристики продукції, яка допомагає порівнювати продукцію різних виробників і країн. Цей узгоджений підхід дозволяє місцевим органам влади встановлювати вимоги до ефективності, сприяючи прийняттю більш обґрунтованих рішень щодо громадських проєктів та розвитку інфраструктури.

Переглянутий Регламент передбачає обов'язкове декларування потенціалу глобального потепління (ПГП) будівельної продукції протягом її життєвого циклу. Через чотири роки список буде розширений за рахунок інших показників, а через шість років

охоплюватиме всі показники життєвого циклу (йдеться про попередній текст, оскільки переговори тривають, див. статтю 22 про додаткові екологічні зобов'язання виробників).

Він також передбачає створення системи цифрових паспортів будівельної продукції, аналогічної тим, що пропонуються в Регламенті щодо екодизайну (стаття 78 про базу або систему даних щодо будівельної продукції ЄС).

Комісія буде уповноважена встановлювати обов'язкові мінімальні вимоги до екологічної сталості шляхом делегування повноважень щодо публічних закупівель будівельної продукції з метою стимуляції пропозиції та попиту на екологічно сталу продукцію (стаття 84 про «зелені» державні закупівлі).

МОБІЛЬНІСТЬ

З Регламентом можна буде ознайомитися на вебсайті: www.eur-lex.europa.eu. Вже доступна **попередньо узгоджена версія угоди.**

Залежно від типу транспортних засобів Регламент набиратиме чинності в період між 2026 і 2029 роками (стаття 20).

РЕГЛАМЕНТ «ЄВРО-7»

МОБІЛЬНІСТЬ

«ЄВРО-7» - ЦЕ СТАНДАРТИ ЯКОСТІ ПОВІТРЯ ОСТАНЬОГО ПОКОЛІННЯ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО АВТОМОБІЛІВ З ДВЗ. ОЧІКУЄТЬСЯ, ЩО ЦІ СТАНДАРТИ СПРИЯТИМУТЬ ПОДАЛЬШОМУ ЗМЕНШЕННЮ ЗАБРУДНЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ У МІСТАХ.

Міста зможуть застосовувати ці нові стандарти для більш ефективного планування цілей щодо скорочення забруднення повітря та моделювання. Крім того, вони зможуть використовувати нові стандарти як основу для визначення нового критерію зон з низьким рівнем викидів.

Регламент «Євро-7» стосуватиметься забруднюючих речовин від транспортних засобів, які досі залишалися поза увагою, таких як частинки зносу шин або гальм. У майбутньому це призведе до найбільшого забруднення повітря транспортними засобами з нульовим рівнем викидів (стаття 4 та Додаток I).

ПОЛОЖЕННЯ ПРО НОРМИ ВИКИДІВ CO₂ ДЛЯ ЛЕГКОВИХ АВТОМОБІЛІВ І ФУРГОНІВ

МОБІЛЬНІСТЬ

РЕГЛАМЕНТ ЩОДО ВИКИДІВ CO₂ ВСТАНОВЛЮЄ ВІДПОВІДНІ ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ВИКИДІВ CO₂ ДЛЯ НОВИХ ЛЕГКОВИХ АВТОМОБІЛІВ І ФУРГОНІВ, ЯКІ НАДХОДЯТЬ НА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РИНОК. ПОСТАНОВА ТАКОЖ ПЕРЕДБАЧАЄ ПОЕТАПНУ ВІДМОВУ ВІД ПРОДАЖУ НОВИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ, ЩО ПРАЦЮЮТЬ НА ДВИГУНАХ ВНУТРІШНЬОГО ЗГОРЯННЯ, ДО 2035 РОКУ.

Регламент набере чинності в 2024 році. Нові цілі щодо скорочення викидів CO₂, що застосовуються до автовиробників, будуть введені в 2025, 2030 та 2035 роках.

З переглянутим **Регламентом** можна ознайомитися на вебсайті: www.eur-lex.europa.eu.

Тоді як у ЄС транспорт та автомобільні перевезення становлять значну частку від загального обсягу викидів CO₂ (на транспорт припадає 25% від загального обсягу викидів CO₂), очікується, що регулювання значно скоротить викиди в цьому секторі, сприяючи досягненню цілей ЄС щодо кліматичної нейтральності (стаття 1).

Окрім скорочення викидів CO₂, стимулювання ринку автомобілів з нульовим рівнем викидів, підкріплене новими правилами, також значно зменшить забруднення повітря на дорогах у містах та певною мірою шумове забруднення.

РЕГЛАМЕНТ ЩОДО НОРМ ВИКИДІВ CO₂ ДЛЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ВЕЛИКОЇ ВАНТАЖОПІДЙОМНОСТІ

МОБІЛЬНІСТЬ

НОВИЙ РЕГЛАМЕНТ ВСТАНОВЛЮЄ ГРАНИЧНІ РІВНІ ВИКИДІВ CO₂ ДЛЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ВЕЛИКОЇ ВАНТАЖОПІДЙОМНОСТІ, ТАКИХ ЯК ВАНТАЖІВКИ, АВТОБУСИ СЕРЕДНЬОЇ ВАНТАЖОПІДЙОМНОСТІ, МІЖМІСЬКІ АВТОБУСИ ТОЩО.

Після офіційного прийняття Регламент буде доступний на вебсайті: www.eur-lex.europa.eu. Уже доступна його **попередньо узгоджена версія**.

Цей Регламент сприятиме застосуванню великовантажних транспортних засобів з нульовим рівнем викидів, що забезпечить значне скорочення викидів CO₂ і забруднюючих речовин в атмосферу в містах (стаття 3а).

Новий Регламент також передбачає поетапну відмову від продажу нових автобусів з двигунами внутрішнього згоряння в ЄС у 2035 році, у зв'язку з чим після цієї дати місцеві органи влади, що відповідають за громадський транспорт, зможуть купувати лише транспортні засоби з нульовим рівнем викидів (стаття 3б).

РЕГЛАМЕНТ ЩОДО ІНФРАСТРУКТУРИ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ВИДІВ ПАЛИВА (AFIR)

МОБІЛЬНІСТЬ

НОВИЙ AFIR ВСТАНОВЛЮЄ ЦІЛІ З ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ДЛЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ВИДІВ ПАЛИВА В ЄВРОПІ, НАПРИКЛАД, ПУНКТИВ ЗАРЯДЖАННЯ ЕЛЕКТРОМОБІЛІВ АБО СТАНЦІЙ ЗАПРАВКИ ВОДНЕМ.

Регламент набрав чинності в 2023 році. Цільові показники щодо впровадження набудуть чинності у 2025, 2027, 2030 та 2035 роках.

З переглянутим **Регламентом** можна ознайомитися на вебсайті: www.eur-lex.europa.eu.

Проект **Move 21** може надати інформацію про мультимодальні та взаємопов'язані вузли для вантажних і пасажирських перевезень у містах.

В рамках проекту USER-SHI було запропоновано **Керівництво** щодо станцій майбутнього, в якому будуть представлені рекомендації стосовно політики.

Очікується, що цілі, встановлені в Регламенті, підвищать попит на електромобілі, тим самим скорочуючи викиди CO₂ і викиди забруднюючих речовин в атмосферу в містах (статті 3, 4, 6).

Очікується також, що цільові показники будуть досягнуті на місцевому рівні, залежно від національних планів з впровадження, щодо яких національні органи влади можуть консультуватися з місцевими органами влади (стаття 14).

РЕГЛАМЕНТ ЩОДО ТРАНС'ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТРАНСПОРТНОЇ МЕРЕЖІ (РЕГЛАМЕНТ TEN-T)

МОБІЛЬНІСТЬ

НОВИЙ РЕГЛАМЕНТ TEN-T ВСТАНОВЛЮЄ ПРІОРИТЕТИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ОСНОВНИХ ТРАНСПОРТНИХ КОРИДОРІВ В ЄВРОПІ ДЛЯ ВСІХ ВИДІВ ТРАНСПОРТУ. ВІН ТАКОЖ ПІДКРЕСЛЮЄ РОЛЬ МІСЬКОЇ ВЛАДИ, НАДАЮЧИ ОСОБЛИВИЙ СТАТУС ПЕРЕЛІКУ З ПОНАД 430 «МІСЬКИХ ВУЗЛІВ», В ЦЕНТРИ ЯКИХ Є МІСТО З НАСЕЛЕННЯМ ПОНАД 100 000 ОСІБ АБО НАЙБІЛЬШЕ МІСТО В РЕГІОНІ NUTS 2 (КЛАСИФІКАЦІЯ ЄВРОСТАТУ).

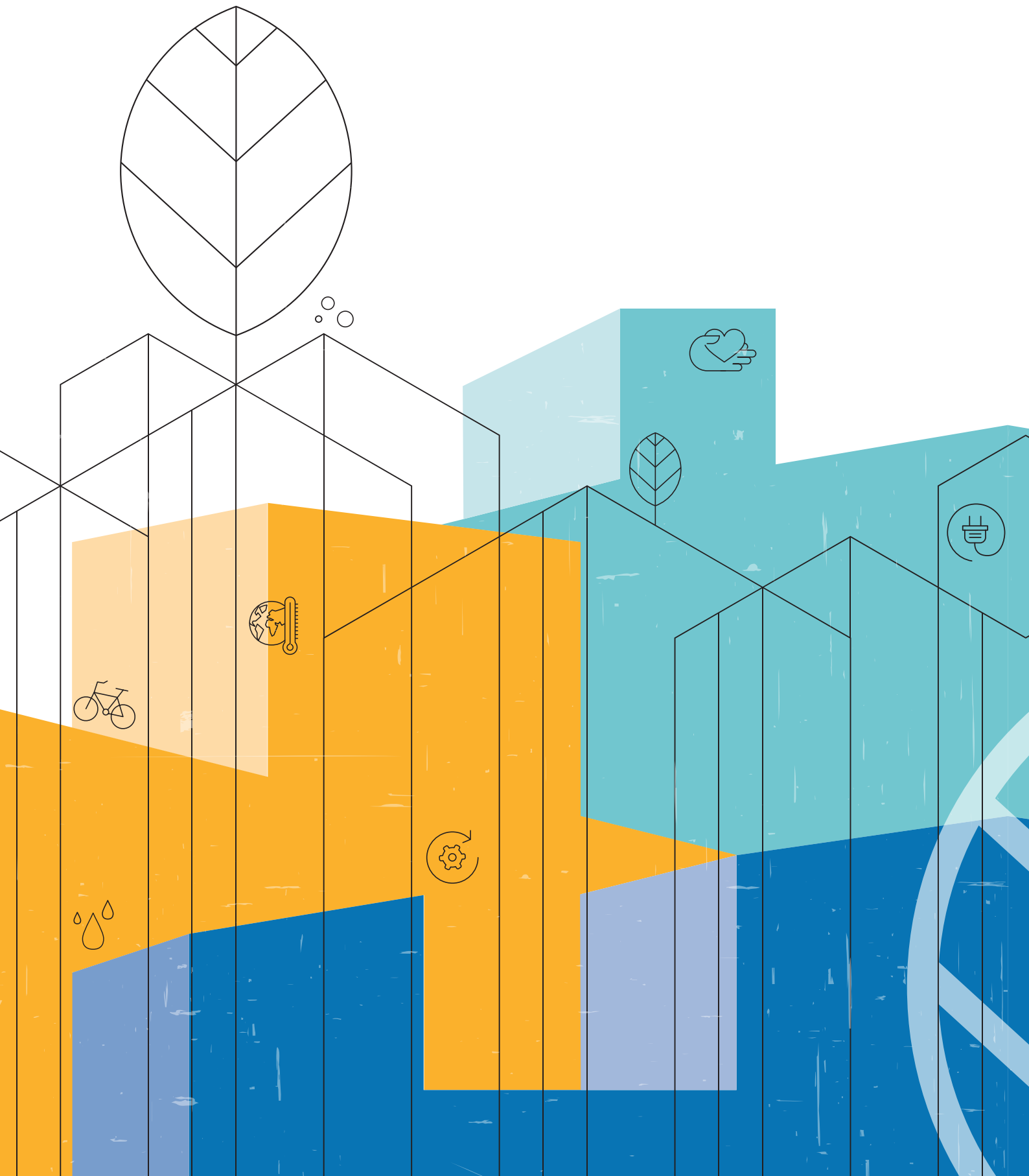
Після офіційного прийняття Регламент буде доступний на вебсайті: www.eur-lex.europa.eu. Уже доступна його **попередньо узгоджена версія**.

Більш детальну інформацію можна знайти на вебсайті проекту **Move 21**.

Регламент визначає декілька зобов'язань для міських вузлів:

- розробити Плани сталої міської мобільності (SUMPs) до грудня 2027 року;
- органи влади (міста + їхні функціональні міські райони) мають звітувати про збір даних щодо показників сталої мобільності до 2027 року;
- органи влади мають обладнати на своїй території мультимодальний пасажирський вузол до 2030 року і мультимодальний вантажний вузол до 2040 року.

Статус міських вузлів також може призвести до збільшення участі органів міської влади у розвитку транспортної інфраструктури в Європі, одночасно пропонуючи потенційно кращий доступ до певних інструментів фінансування, таких як Регламент TEN-T (стаття 40).

www.energy-cities.eu

www.eurocities.eu

